

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการจำลองข้อมูลแบบมอนติคาร์โล (Monte Carlo Simulation Technique) โดยใช้โปรแกรม MATLAB เพื่อสร้างข้อมูลของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระตามขอบเขตงานวิจัย กระทำซ้ำ 1,000 ครั้ง ในแต่ละสถานการณ์ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ตัวแบบสมการถดถอยเชิงเส้นพหุ คือ $V = U\beta + \epsilon$

1. กำหนดขนาดตัวอย่าง (n) เป็น 10, 20, 30, 50, 100

2. กำหนดสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุ (β)

$$\beta = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 5 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \\ 1 \\ 1 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 5 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 1 \\ 5 \\ 5 \\ 5 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} 5 \\ 1 \\ 5 \\ 5 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

3. จำลองค่าความคลาดเคลื่อนสุ่ม (ϵ_i) ให้มีการแจกแจงปกติที่มีค่าเฉลี่ยเป็น 0 และความแปรปรวนเป็น 0.25, 1, 9 และ 25

4. สร้างตัวแปรอิสระให้มีความสัมพันธ์เชิงเส้นต่อกัน

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาตัวแบบสมการถดถอยเชิงเส้นพหุที่มีจำนวนตัวแปรอิสระ $p = 6$ ตัวแปร ขนาดตัวอย่างเท่ากับ n คือ U_{ij} ($i=1,2,\dots,n$), ($j=1,2,\dots,6$) โดยเริ่มต้นจากการสร้างตัวแปรอิสระ N_{ij} ที่มีการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน จากตัวแปรอิสระ N_{ij} นำมาสร้างตัวแปรอิสระ U_{ij} ให้มีสหสัมพันธ์ตามวิธีจำลองข้อมูลของ Wichern และ Churchill

$$U_{ij} = \begin{cases} (1 - \rho^2)^{1/2} N_{ij} + \rho N_{i7} & i = 1, 2, \dots, n \quad j = 1, 2, 3 \\ N_{ij} & i = 1, 2, \dots, n \quad j = 4, 5, 6 \end{cases}$$

โดยที่ U_{ij} เป็นค่าของตัวแปรอิสระของหน่วยตัวอย่างที่ i ของตัวแปรอิสระตัวที่ j ซึ่งเราสามารถพิสูจน์ได้ว่า เมทริกซ์ของสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระคือ

$$P = \begin{bmatrix} 1 & \rho & \rho & 0 & 0 & 0 \\ \rho & 1 & \rho & 0 & 0 & 0 \\ \rho & \rho & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\rho(x_i, x_j) = 1 \quad ; i = j = 1, 2, 3, 4, 5, 6$$

$$\rho(x_i, x_j) = \rho \quad ; i \neq j = 1, 2, 3$$

$$\rho(x_i, x_j) = 0 \quad ; i = 1, 2, 3 \quad j = 4, 5, 6$$

5. สร้างตัวแปรตาม V จากตัวแบบสมการถดถอยเชิงเส้นพหุ

$$V_i = \beta_0 + \beta_1 U_{i1} + \beta_2 U_{i2} + \beta_3 U_{i3} + \beta_4 U_{i4} + \beta_5 U_{i5} + \beta_6 U_{i6} + \varepsilon_i \quad (i=1, 2, \dots, n)$$

6. แปลงตัวแปรอิสระ U ที่ได้จากข้อ 1

$$X_{ij} = U_{ij} - \bar{U}_j$$

7. แปลงตัวแปรตาม V

$$Y_i = V_i - \bar{V}$$

แปลง V และ U ทำให้ตัวแบบการถดถอยเชิงเส้นพหุที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีรูปแบบดังนี้

$$Y_i = \beta_1 X_{i1} + \beta_2 X_{i2} + \beta_3 X_{i3} + \beta_4 X_{i4} + \beta_5 X_{i5} + \beta_6 X_{i6} + \delta_i$$

8. ประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

8.1 วิธีการถดถอยองค์ประกอบหลัก ตามขั้นตอนดังนี้

- คำนวณค่า eigenvalue ของ $X'X$ คือ $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \lambda_4, \lambda_5, \lambda_6$
- คำนวณค่า eigenvector ของ $X'X$
- พิจารณาจำนวนองค์ประกอบหลัก โดยวิธีที่จะนำมาใช้ในการพิจารณาจำนวนองค์ประกอบหลักมี 4 วิธี คือ

1. วิธี PCA: ใช้จำนวนองค์ประกอบหลักที่มีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับค่าเฉลี่ย

$$\bar{\lambda} = \frac{1}{p} \sum_{j=1}^p \lambda_j$$

- 2. วิธี PC3: ใช้จำนวนองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนสูงสุด 3 อันดับแรก
- 3. วิธี PC4: ใช้จำนวนองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนสูงสุด 4 อันดับแรก
- 4. วิธี PC5: ใช้จำนวนองค์ประกอบหลัก 5 องค์ประกอบที่มีค่าไอเกนสูงสุด 5 อันดับแรก

- คำนวณค่า $\hat{\beta}_{PC}$ ตามสมการ $\hat{\beta}_{PC} = T_{p-s}^{-1} (T_{p-s}' X' Y)$

เมื่อ s คือจำนวนองค์ประกอบที่ตัดออกโดยทำทั้งกรณี PCA PC3 PC4 และ PC5

8.2. วิธีประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุด้วยวิธีวิธีรีเกรสชัน

ที่มีค่าเบื้องต้น ($\hat{\beta}_{RJ}$) ตามขั้นตอนดังนี้

- คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

$$\hat{\beta}_{LS} = (X'X)^{-1} X'Y \text{ และ ความแปรปรวน } \hat{\sigma}^2 = \frac{Y'Y - \hat{\beta}_{LS}' X'Y}{n - p}$$

- ให้ $J = \left[\sum_{j=1}^p \frac{\hat{\beta}_{LSj}}{p} \right]_{p \times 1}$ โดยที่ $1_{p \times 1} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix}_{p \times 1}$

$$I = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & & \ddots & & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & & 1 \end{bmatrix}_{p \times p}$$

- คำนวณค่าประมาณของ

$$k = \begin{cases} \frac{p\hat{\sigma}^2}{(\hat{\beta}_{LS} - J)'(\hat{\beta}_{LS} - J) - \hat{\sigma}^2 \text{tr}(X'X)^{-1}} & \text{if } (\hat{\beta}_{LS} - J)'(\hat{\beta}_{LS} - J) - \hat{\sigma}^2 \text{tr}(X'X)^{-1} > 0 \\ \frac{p\hat{\sigma}^2}{(\hat{\beta}_{LS} - J)'(\hat{\beta}_{LS} - J)} & \text{other} \end{cases}$$

- คำนวณค่า $\hat{\beta}_{RJ}$ ตามสมการ $\hat{\beta}_{RJ} = (X'X + kI)^{-1}(X'Y + kJ)$

8.3 ประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุด้วยวิธีมินิมุมและโคเบรียริตจรีเกรสชันตามวิธีการดังนี้

- คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

$$\hat{\alpha} = (Z'Z)^{-1}Z'Y \text{ และความแปรปรวน } \hat{\sigma}^2 = \frac{Y'Y - \hat{\alpha}'Z'Y}{n - p}$$

- คำนวณค่า $t_{\max}$

$$- \text{คํานวณคํ่า } k_M = \text{median}_{1 \leq j \leq 6} \left(\frac{1}{\sqrt{\frac{t_{\max} \hat{\sigma}^2}{(n-p)\hat{\sigma}^2 + t_{\max} \hat{\alpha}_j^2}}} \right)$$

$$- \text{คํานวณคํ่า } \hat{\alpha}_{RM} = (Z'Z + k_M I)^{-1} Z'Y$$

$$- \text{คํานวณคํ่า } \hat{\beta}_{RM} = T \hat{\alpha}_{RM}$$

9. จากสมการ $Y = \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \beta_3 x_3 + \beta_4 x_4 + \beta_5 x_5 + \beta_6 x_6$ ทำการแปลงกลับให้อยู่ในรูป $v = \beta_0 + \beta_1 u_1 + \beta_2 u_2 + \beta_3 u_3 + \beta_4 u_4 + \beta_5 u_5 + \beta_6 u_6$

10. คํานวณคํ่า $AMSE(\hat{\beta})$ ของทั้ง 6 วิธี คือ PCA PC3 PC4 PC5 RJ RM และเปรียบเทียบคํ่า $AMSE(\hat{\beta})$ ของทั้ง 6 วิธี โดยเลือกวิธีที่ให้ $AMSE(\hat{\beta})$ ตํ่าสุดในแต่ละกรณี

$$MSE(\hat{\beta}_j) = \frac{1}{1000} \sum_{a=1}^{1000} (\hat{\beta}_{aj} - \beta_j)^2$$

$$AMSE(\hat{\beta}) = \frac{1}{7} \sum_{j=0}^6 MSE(\hat{\beta}_j)$$

11. คํานวณคํ่า $ABIAS(\hat{\beta})$ ของทั้ง 6 วิธี โดยเลือกวิธีที่ให้ $ABIAS(\hat{\beta})$ ตํ่าสุดในแต่ละกรณี

$$BIAS(\hat{\beta}_j) = \frac{1}{1000} \sum_{a=1}^{1000} (\hat{\beta}_{aj} - \beta_j)$$

$$ABIAS(\hat{\beta}) = \frac{1}{7} \sum_{j=0}^6 |BIAS(\hat{\beta}_j)|$$

12. สร้างแฟ้มข้อมูลเพื่อเตรียมการประมวลผลเปรียบเทียบระหว่างวิธีการด้วยโปรแกรม SPSS

แผนภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

